

På 1800-talet blev ungdomar bekanta när de gick i kyrkan på söndagarna och på marknader. Ja priset omoraliskt ansågs då väl inte då pojkar och flickor träffades men saken var ju den att dam fick träffa utestående på dagen och ej som nu på kvällar och nätter. De yttre egenskaperna vid val av livsledare var hos mannen att han var nykter och en bra arbetare. Hos kvinnan att hon var ordningsam och sparsam och också hon en bra arbetska. De inre egenskaperna var att dam var beskedliga och i vissa fall spelade de religiösa åsikterna en stor roll. De ekonomiska omständigheternas spelade en stor roll var dom rika så var dom ju eftersträfvade. Gäravärling före frieriet.

Inp
71.
1

förekom -om gav varandra födelsedags
och namnsdags presenter. Det område inom
vilket man sökte sig hustru var inte
begränsat till den egna hemsocknen.
I min hemsocken fanns en by som heter
Jämsunda -där var hela byn varit
berättade orsaken till -dä var -att
-om var rika kusinerna -gefte sig
med varandra. Föräldrarnas samtycke
till barnens giftermål spelade en stor
roll. Släktinga hade ingenting -att
säga till -om giftermålen utan -om
-di ville lämna några goda råd. De
största anledningarna till -att föräldr-
-arna -ogillade ett barns giftermål var
nog -dä -att en rik ville gifta sig
med en fattig men -dä kunde också
bero på något annat till exempel

-om då var en dotter som skulle gifta
sig och hon hadde valt en pojke som
var begiven på brännvin. Då kunde
förekoma att föräldra tvingade sina
barn att gifta sig mot deras vilja.
-om då var en fattig bonde som har
lånat pengar av en rik och var ur
skänd att betala dem och där var
giftasrusna barn då kunde vara en
gammal ful men rik ungkar som inte
hadde blivit gift och den fatige bonden
hade en dotter så för att betala den
skulden så tvingade di hänne till
att gifta sig med honom och lika
dant om då var en gammal ungmö.
Att en pojke och en flicka vora helt
obekanta med varandra före frieriet
har jag aldrig hört talas om. Då

förekam äkten skapsförmedligen då var
både män och kvinnor. De kallades för
bönamenner. Då ansågs för o vara
blyga personer som använde sig
av bönamänner så då skulle gå
liksom i smyg bönamannen besökte
både flickans och pojken föräldra hem
och så bestämde träff. Bönnamannen
skulle försett besvär ha om då var
en kar en bönamansskorta och om då
var en kvinna en särk Frieriet gick
så till att pojken uppsökte flickans
föräldra och anhöll om nånnas
hand fick han då ja så var då
hans plikt att tillfråga flickan om
han ville ha honom svarade hon
då ja så överlämnade han ring
och psalmbok och så var frieriet

avslutat. Överenskommen om hemgiften
träffades så snart fästemannen hade
fria. Hemgiften var något varierande
allt efter som de var rika men den
bestod alltid av linneutsyrt man
värde lakan dukar och handdukar
men var då en rik flicka så fick
hon också köksaker koppar mässing
och silver och var då en rik bonndo-
ter så fick hon också ett par kor
eller fler allt efter rikedom och så
skulle bruden ha en kattunge med
sig från föräldrahemet den skulle
bringa lycka. Hemgiften flyttades
till det nya hemmet strax före
bröllopet. Förberedelser till ett stor-
bröllop på landet var vidläpiga
i frågan om matvaror då skulle

slaktar bryggas bakas och i övrigt
lagas en massa mat. Att sy utstyrelsen
till bruden -dä skulle systra till såväl
bruden som brudgumen -göra -om -dä
fanns några -annars flickvänner till
bruden. Både brud och brudgum fick
besök av släktingar och vänner på
andra lysningsdagen som lämnade
lysningspresenter för brölloppet.
Brudens fader gick personligen omkring
och bjöd släktingar och vänner till
brölloppet var -dä en förnäme brud
-dä bjöds både Prästen och Klockaren.
Där kom på rätt och vis -objudna
-gäster och så för seden var -den
att ungdom samlades utanför bröllops
gården pojkar skrek och så ropade
man ut brudparet och så sjöng

man och hurrade för brudparet - då skulle brudens föräldrar bjuda på förfriskning fick de inte - då då stälde pojkar till bråk - då kunde hända - att de låg - groft salt i bössorna också sköt de upp dörrarna. Då förekom fästligheter kvällen innan bröllopet hos brudgummen samlades alla pojkar och hos bruden bara flickor och där var skönt och glamt och allmänna upptåg när då lyfter för dom så så dom - att de slog läret av dom - därför hade de besökande med sig stora påsar och kassar och kryddor till brud och brudgum - att stödja sig på. På morgonen bröllops-dagen samlades brudgummen och brudens släktin-

gar i brudens hem medförande förningar
bestående av matvaror vetekakor sötost
och sådant och då bestods traktering
mat och brännvin och så kläddes
bruden av någon syster eller väninna
di skulle också binda myrtenkronan.
Lå kom förriedarna de skulle röja väg
för brudgummen brudgummens rivaler
brukade bygga hinder för brudgummen
en i form av stänger över vägen och
sådant då var förriedarnas plikt
att bjuda på brännvin så di slapp
igenom. Lå kom brudgummen och
hans föräldra då skulle brudens
föräldra gå ut och välkomna
-dom och så bjödes dom på traktering
-också var man färdig för kyrkfärden
med spelmän och förledare i speken

Då förekom alltid dans vid brölloren
utan om då var något särskilt för-
binder om då var sorg i familjen
eller något sådant. Var prästen bjuden
i brölloret och han var ung och kunde
dansa då var då hans plikt att bjuda
upp bruden första dansen kunde redan
brudgummens far dansa då skulle han
bjuda upp andra dansen och så skulle
alla de unga manliga gästerna bjuda
upp bruden till dans fans där bönaman
med i brölloret då skulle han dansa
sista dansen med bruden och dansa
kronan av henne då gick så till
att han lyste kronan till en del
när de började och dansa och så
dansade de till kronan föll av
då var också bönamansens plikt

att tigga pänger till spelmannen.
Svärmormen sydde en mössa till bruden
och när brönamannen hade dansat
kronan av henne så skulle svärmormen
sätta på henne den mössan och där-
med hade hon inträtt i de gifta
kvinnornas lag. Bruden tog avsked
av husdjuren och gav dem en godnatt.
Sedan skulle brud och brudgum
rymma från föräldrahemmet till sitt
nya hem. Bruden skulle inte beräkna
föräldrahemmet för än då blev någon
bemärkelsedag födelse eller namnsdag
eller ett julkalas. De blev efterkalas
på gårdens underlydande och några
backstugugritter och de närmaste gra-
narna de fick riktigt bröllopp och
ungdomen fick också dansa.